

Утрински весник, 15.09.2013

Интервју - Невработеноста ги мачи сите земји од регионот

“Ниту една држава не стои добро на планот на вработување млади кадри. Сведоци сме дека постојано имаме одлив на работна сила во странство затоа што младите не ја гледаат својата перспектива дома“, вели Светлана Глигоровска

(Глигоровска е експерт за инфраструктура во Регионалниот совет за соработка, задолжена за изработка и координација на реализирање на транспортниот дел од Нацрт-стратегијата за ЈИЕ 2020: „Работни места и просперитет во европска перспектива“)

Маја Томиќ

Каква е Вашата оценка за општата состојба на пазарот на работна сила во земјите од регионот?

Проблемот со високата невработеност е одамна присутен во сите земји од регионот и тој за нивните влади претставува прашање од приоритетно значење. Поради тоа во Нацрт-стратегијата за ЈИЕ 2020: „Работни места и просперитет во европска перспектива“ зацртаваме низа мерки и активности за зголемување на вработеноста, односно за отворање еден милион нови работни места до 2020 година. Тоа воедно ќе значи и економски просперитет за земјите од регионот. Стратегијата предвидува и зголемување на директните странски инвестиции за 240 проценти, на обемот на трговија за 140 проценти, на вработеноста за 5 проценти и на високообразовната работна сила за 300.000 лица.

Документот опфаќа повеќе области на дејствување кои се квантифицирани и мерливи, со конкретни бројки и податоци, со цел и на обичниот граѓанин да му биде јасно што се всушност значи тој и кои се придобивките од неговата имплементација. Потребата за донесување на оваа Стратегија беше утврдена во 2011 година на министерски состанок, а Регионалниот совет за соработка доби мандат да ги координира сите активности за нејзино подготвување и спроведување. Потоа, во ноември 2012 беа усвоени 11 главни регионални цели кон кои тежат сите предвидени мерки и плус 77 национални приоритети. Стратегијата е инспирирана од европска иницијатива - стратегија ЕУ 2020 и во неа досега зедоа активно учество околу 1.000 лица од сите области. Нејзината содржина е блиска со онаа на „Европа 2020“, но приспособена и со посебен акцент на потребите на регионот. Активностите и мерките предвидени во Стратегијата се многу амбициозни и бараат голема координација меѓу државите и на национално и на регионално ниво, а исто така и поддршка од меѓународните партнери, пред се' од Европската унија. Преку координиран регионален пристап со помош на ЕК, преку претпристапните ИПА2-фондови, како и меѓународните финансиски институции, очекуваме оваа стратегија да даде силен придонес за остварување на поставените цели.

Регионалниот совет за соработка во Скопје на 10 септември ја одржа првата од низата работилници кои ќе се одржат во сите главни градови на земјите во регионот.

Работилниците продолжуваат во Приштина, Подгорица, Белград, Загреб и Тирана. Конечната верзија на Стратегијата треба да се усвои на министерската конференција во Сараево во ноември годинава.

Која држава е во полоша, а која е во подобра позиција за брзо креирање нови работни места? Каде се наоѓа Македонија?

Немам конкретни податоци за секоја земја одделно. Но, факт е дека ниту една држава од регионот не стои добро на планот на вработувањето, посебно на млади кадри. Воопшто, проблемот е секаде присутен и не би можела да ги рангирам земјите, во полоша и во подобра ситуација. Секаде има одлив на мозоци и на млада работна сила во странство, кои својата иднина ја бараат надвор од матичните земји затоа што не ја гледаат перспективата дома. Значи, иако има висока стапка на невработеност, Македонија не стои многу полошо од другите земји ако се земе соодносот со бројот на жителите. Сите земји се во слична позиција.

Владата донесе низа мерки за зголемување на вработеноста кои се во тек и вклучуваат разни субвенции за компаниите и за поединците. Како гледате на овој вид на поддршка со буџетски средства?

По една долгогодишна состојба на невработеност, факт е дека е невозможно да се дојде брзо до конкретни резултати. Тешко е и да се даде една насока или да се каже дека едно нешто може комплетно да ја подобри целата слика. Токму затоа во Стратегијата предвидовме низа испреплетени мерки за зголемување на вработеноста во сите 5 столба, од развој на транспортната инфраструктура, зголемување на трговијата, слободно движење на лица, стоки, сервиси и капитал... па се' до отворање поголем број компании, како домашни така и меѓународни. Сето ова логично води кон отворање нови работни места, чиј број до 2020 треба да изнесува еден милион за целиот регион на ЈИЕ. Јас ценам дека секаква помош и поддршка од владите е добредојдена и е за поздравување. Секоја влада треба да ги постави приоритетите и активностите, а за ситуацијата со невработеноста која со години не се подобрува, постојано треба да се носат мерки и политики на дејствување.

Колку можат да помогнат странските инвестиции?

Без странски инвестиции земјите во транзиција многу потешко би се справиле сами со проблемот на невработеноста и потешко би ги реализирале зацртаните мерки. Странските инвестиции, освен што значат отворање нови или мешовити компании, се добредојдени, затоа што овој тренд води и кон креирање нови работни места. Добро е да ги има што повеќе и да бидат во повеќе области, со што и локалните компании ќе функционираат подобро.

<http://www.utrinski.mk/?ItemID=B2EE54E0A3EF1B40BD96323931BCC9A4>